

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce: **Z. P.**
bytem X

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7 – Holešovice

za účasti: **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**
se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4 – Nusle

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2021, č. j. UOOU-03757/21-6,

takto:

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2021, č. j. UOOU-03757/21-6, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Ředitelství silnic a dálnic (dále „prvostupňový správní orgán“ nebo i „osoba zúčastněná na řízení“) rozhodnutím ze dne 25. 10. 2021, č. j. RSD-357134/2021-12, částečně odmítl ve smyslu § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 12. 2021, žádost žalobce o poskytnutí informace spočívající v zaslání rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 14. 8. 2019, č. j. 16087/2019-10000, a kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8 A 131/2019-60, a to v rozsahu podpisu oprávněné osoby na jinak poskytnutém rozhodnutí a v rozsahu celé požadované kasační stížnosti. Žalovaný v záhlaví uvedeném rozhodnutí zamítl odvolání žalobce, kterým brojil pouze proti odmítnutí poskytnutí kasační stížnosti, a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkumu a zrušení rozhodnutí žalovaného. Podstatnou okolností pro rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu bylo zjištění, že žalobcem požadované informace nelze poskytnout z důvodu existence zákonné výluky podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.
2. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že je mu z vlastní úřední činnosti známo, že nejen dosavadní judikatura, ale i publikované odborné názory naznačují, že nelze bez výhrady odmítnout poskytování informací v takto širokém rozsahu. V rozhodnutí odkázal na komentářovou literaturu, test veřejného zájmu a na skutečnost, že účelem aplikované normy je ochrana nezávislosti a nestrannosti soudní moci při jejím rozhodování. K povaze odepřené informace uvedl, že požadovaná kasační stížnost souvisela s probíhajícím soudním řízením a kasační soud se zabýval pouze jednou z námitek v ní uplatněných. Samotná kasační stížnost tak obsahuje námitky meritorního charakteru, o nichž nebylo Nejvyšším správním soudem rozhodnuto, a žalovaný tak shledal, že obsahuje procesní strategii původně žalovaného (nyní osoby zúčastněné na řízení). Z obsahu kasační stížnosti je dále zřejmé, že obdobnou procesní strategii uplatňuje povinný subjekt i v jiných soudních řízeních. Žalovaný se rovněž zabýval střetem práva na informace s právem na spravedlivý proces a právem na nezasahování do nezávislosti soudní moci pomocí testu proporcionality dle nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (N 46/2 SbNU 57; 214/1994 Sb.).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v podané žalobě namítá, že výklad žalovaného a prvostupňového správního orgánu je v rozporu s obecnou interpretační zásadou, podle které je výjimky z pravidla třeba vykládat restriktivně. Dotčené ustanovení chrání nezávislost rozhodovací činnosti soudů, ale nedopadá na rozhodovací činnost správních orgánů. Z žalobou napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem by poskytnutí požadované kasační stížnosti zasáhlo do nezávislého a nestranného náhledu soudu na věc. Žalobce upozornil na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2020, č. j. 10 As 115/2020-44, a ze dne 29. 4. 2009, č. j. 8 As 50/2008-75, č. 1880/2009 Sb. NSS, podle kterých je z informační povinnosti vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci s výjimkou konečného rozhodnutí. Žalobce se domnívá, že podání kasační stížnosti je úkon účastníka řízení, nikoli rozhodovací činnost soudu.

4. Žalobce dále upozorňuje na jazykový výklad, podle kterého ustanovení dopadá pouze na informace, které vypovídají o vlastní rozhodovací činnosti soudu, nikoli informace, které s touto rozhodovací činností souvisejí. Účelem ustanovení je ochrana nezávislosti a nestrannosti soudní moci při jejím rozhodování, z hlediska zachování autority soudní moci je klíčové, aby důvody pro rozhodnutí vyjevil soud v konečném rozhodnutí a nezveřejňoval dílčí koncepty či analýzy. Žaloby, kasační stížnosti nebo jiná podání účastníků však nelze považovat za rozhodovací činnost soudu, neboť soud a jeho úřední aparát se na jejich vzniku nepodílí.
5. Dle názoru žalobce žalovaný ani prvostupňový správní orgán dostatečně konkrétním způsobem neodůvodnili, že žádaná informace spadá pod pojem rozhodovací činnost soudu. Žalobce upozornil, že dosud nebylo jednoznačně zákonem, komentářovou literaturou ani judikaturou interpretováno, jaké informace mají povahu informace o rozhodovací činnosti soudu. Bylo proto na žalovaném, aby svůj závěr řádně a přezkoumatelným způsobem v rozhodnutí vyložil, přičemž nesmí zákonné omezení vyložit extenzivně. Žalovaný se však nezabýval tím, zda skutečně v tomto případě existují legitimní důvody pro upřednostnění práva na spravedlivý proces před právem na informace. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť je názoru, že § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím bylo žalovaným, potažmo povinným subjektem, aplikováno na daný případ v rozporu s právními předpisy a aktuální judikaturou zejména Nejvyššího správního soudu. Tvzení žalovaného, že nelze vyloučit, že důvodem pro odepření požadované informace je ochrana nezávislosti a nestrannosti soudní moci, je nepřezkoumatelné, neboť důvodnost odepření není postavena na jisto a chybí řádné odůvodnění.
6. **Žalovaný** ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že odepřená informace souvisela se soudním řízením vedeným u městského soudu pod sp. zn. 8 A 131/2019 a řízení o kasační stížnosti bylo ukončeno vydáním rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2021, č. j. 1 As 173/2021-34, kterým byl rozsudek městského soudu zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení, které bylo skončeno rozsudkem ze dne 8. 12. 2021, č. j. 8 A 131/2019-120. Žalovaný uvedl, že kasační stížnost obsahuje procesní strategii a z jejího obsahu je zřejmé, že obdobnou procesní strategii uplatňuje povinný subjekt i v jiných řízeních. Žalovaný s ohledem na střet práva na informace s právem na spravedlivý proces provedl test proporcionality a konstatoval, že z obsahu odepřených informací je skutečně zřejmé, že souvisí s tímto a s dalšími soudními řízeními povinného subjektu. Žalovaný nesouhlasil s námitkou, dle které se požadovaná kasační stížnost netýkala rozhodovací činnosti soudu ale činnosti správního orgánu. Výjimku z povinnosti poskytovat informace je nutné odvozovat od povahy informace, resp. jejího obsahu, nikoliv typu subjektu, který informací disponuje.
7. V replice **žalobce** uvedl, že pokud je hlavním smyslem a účelem práva na informace kontrola činnosti veřejné správy, má veřejná správa povinnost tuto kontrolu umožnit zejména prostřednictvím výsledků své činnosti. Veřejná diskuse o věci řešené soudem bez dalšího nemusí zasahovat do nezávislosti či nestrannosti soudní moci. Žalobce rovněž upozornil na to, že dle výkladového pravidla podle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, musí být šetřena podstata a smysl základních práv a svobod a nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. V podání ze dne 13. 2. 2024 žalobce zopakoval již dříve vyslovený (a výše zrekapitulovaný) názor na posuzovanou věc.

II. Posouzení žaloby

8. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl bez nařízení jednání, jelikož žalovaný nevyjádřil nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a žalobce po nařízení jednání na den 21. 2. 2024 přípisem ze dne 13. 2. 2024 výslovně uvedl, že souhlasí s vyřízením věci bez nařízení ústního jednání. Soud zároveň sám neshledal, že by ústní jednání bylo pro věc přínosné, proto nařízené jednání zrušil a rozhodl bez jednání.
9. V posuzované věci není mezi účastníky sporný skutkový stav, ale právní posouzení, a to konkrétně zda je kasační stížnost vypracovanou povinným subjektem možné odmítnout poskytnout podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.
10. Městský soud se nejdříve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl poměrně rozsáhlé odůvodnění, jakým způsobem dospěl k danému závěru. Žalovaný shrnul stav komentářové literatury a uvedl příklad z judikatury. V rozhodnutí uvedl, že Nejvyšší správní soud se v rámci kasační stížnosti zabýval pouze jednou z námitek v ní uplatněných, kterou navíc stručně zrekapituloval v rozsudku, a to že od 2. 1. 2020 přešla působnost rozhodovat o odvolání na žalovaného. Žalovaný uvedl, že samotná kasační stížnost obsahuje námitky meritorního charakteru, o nichž nebylo kasačním soudem rozhodnuto. Žalovaný dále shledal, že kasační stížnost obsahuje procesní strategii původně žalovaného, který ji v předmětném řízení uplatňoval. Rozhodnutí žalovaného tak není nepřezkoumatelné, nicméně není správné (k tomu viz dále).
11. Podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že *povinné subjekty dále neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků*.
12. Žalobce v podané žalobě namítal, že § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím chrání nezávislost rozhodovací činnosti soudů, ale nedopadá na rozhodovací činnost správních orgánů a na procesní strategii povinného subjektu. Žalobce rovněž upozornil na prostý jazykový výklad dotčeného ustanovení, dle kterého ustanovení dopadá na informace, které vypovídají o vlastní rozhodovací činnosti soudu, tedy o procesu vedoucím ke vzniku soudního rozhodnutí. Účelem ustanovení je ochrana nezávislosti a nestrannosti soudní moci při jejím rozhodování, v případě kasační stížnosti si však lze jen stěží představit, že by její zveřejnění mohlo vést ke zpochybnění legitimacy soudního rozhodnutí. Soud s žalobcem částečně souhlasí a neshledává za odůvodněnou argumentaci žalovaného, kterou odkazuje na procesní strategii původně žalovaného v jiných soudních řízeních. Smyslem ustanovení zákona je bezesporu chránit rozhodovací činnost soudů, a proto je nutné vždy v konkrétním případě zkoumat, zda požadovaná informace může narušit rozhodovací činnost soudů. Rozhodně však tímto ustanovením není chráněna procesní strategie v obecném měřítku, tedy nelze odkázat na skutečnost, že by se taková informace mohla týkat neurčitého okruhu soudních řízení. Tuto interpretaci považuje soud za nepřiměřeně extenzivní, neboť by znamenala popření smyslu informační povinnosti povinných subjektů. K v podstatě shodné úvaze se již vyjadřoval opakovaně Nejvyšší správní soud (ve dvou případech dokonce k námitce Ředitelství silnic a dálnic v pozici osoby zúčastněné na řízení). V rozsudku ze dne 1. 4. 2022, č. j. 1 As 96/2021-43, kasační soud uvedl, že *„závěr povinného subjektu a městského soudu o možnosti odmítnutí poskytnutí*

informací toliko s ohledem na jejich využití v budoucím (soukromoprávním) sporu, naráží na smysl a účel zákona o svobodném poskytování informací. Jedním z aspektů práva na informace je vnější kontrola moci veřejné.“ Nedůvodnou tuto námitku pak Nejvyšší správní soud shledal také v rozsudku ze dne 4. 8. 2022, č. j. 1 As 14/2022-38, a rovněž v rozsudku ze dne 23. 3. 2023, č. j. 4 As 213/2022-49. V posledně uvedeném rozsudku kasační soud uvedl, že „*veřejné subjektivní právo na informace a jemu odpovídající povinnost povinného subjektu určitou informaci poskytnout jsou nezávislé na postavení povinného subjektu vůči žadateli v občanském soudním řízení (ať už paralelně probíhajícím nebo budoucím hypotetickém). Poskytnutím informací dle informačního zákona tedy z povahy věci nemůže nijak vést k porušení zásady rovnosti zbraní v občanském soudním řízení, kterého se povinný subjekt účastní.*“ Není-li pro poskytnutí informací rozhodné paralelně probíhající či budoucí soudní řízení, nemůže obstát ani úvaha žalovaného, že by se poskytnutím požadované kasační stížnosti vyzradila procesní strategie osoby zúčastněné na řízení v jiných soudních řízeních. Žalovaný tak založil své rozhodnutí na úvaze, která nesledovala smysl § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, jímž je již několikrát zmíněná ochrana rozhodovací činnosti soudu. Soud pouze doplňuje, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu soudy primárně přezkoumávají úvahy, ke kterým dospěly správní orgány. Není úkolem soudu nahrazovat činnost správních orgánů (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013-37, bod [33], ze dne 16. 2. 2017, č. j. 9 As 211/2016-106, bod [26], nebo ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 182/2016-30, bod [28]). Žalobou napadené rozhodnutí je tak nutné zrušit dle § 78 odst. 1 s. ř. s.

13. Městský soud se dále zabýval povinnostmi, jež zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá správním soudům při přezkumu rozhodnutí o odvolání v informačních věcech. Podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 1. 4. 2023, platí, že *při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout ve lhůtě, která nesmí být delší než 15 dní ode dne doručení rozsudku povinnému subjektu.* Soud poznamenává, že na nyní posuzovanou otázku postupu soudu je aplikovatelný § 16 účinný ke dni vydání tohoto rozsudku, přestože žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno ke konci roku 2021. Ustanovení § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím totiž dopadá na povinnost správního soudu při přezkumu rozhodnutí o odvolání. Přejícné ustanovení v čl. II zákona č. 241/2022, jež novelizovalo citovaný § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím, nestanoví, že by se na řízení zahájená u správních soudů měl aplikovat zákon o svobodném přístupu k informacím v dosavadním znění. Soud dodává, že § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném od 1. 4. 2023, a § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 12. 2021, jsou odlišné pouze v tom, že novější úprava stanoví, že lhůta, v níž soud nařídí povinnému subjektu poskytnout požadované informace, nesmí být delší než 15 dní. V obou zněních tak není rozdíl v samotné povinnosti soudu učinit úvahu, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Městský soud ještě poznamenává, že do roku 2021 byla tato povinnost stanovena v § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím (a dříve i v odst. 4), proto v judikatuře je možné nalézt zmínění této povinnosti v odst. 4, 5 a nově i 6.
14. Správní soudy se ve své judikatuře k této povinnosti již nespočetněkrát vyjadřovaly (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 6 As 113/2014-35, nebo ze dne 14. 4. 2022, č. j. 10 As 542/2021-99, č. 4346/2022 Sb. NSS). Správní soud podle tohoto

ustanovení není omezen jen na možnost zrušení správního rozhodnutí, ale disponuje rovněž atypickou pravomocí nařídít přímo povinnému subjektu, aby žadateli informaci poskytl. Zavedení apelačního prvku do jinak přísně kasačního systému správního soudnictví bylo vyvoláno potřebou reagovat na praxi některých správních orgánů, které kasačního principu při soudním přezkumu zneužívaly k tomu, že informace opakovaně, a to i po prohraných soudních sporech, neposkytly a informace vždy znovu odepřely s pozměněným odůvodněním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003–73, č. 1469/2008 Sb. NSS).

15. Smyslem a účelem § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím tak je zabránit „ping-pongu“ mezi povinným subjektem, resp. žalovaným na straně jedné, a správními soudy na straně druhé. Správní soudy musí zajistit, že prostřednictvím soudní ochrany bude rychle a účinně dosaženo poskytnutí informace v případech, kdy poskytnuta být má, avšak povinný subjekt ani žalovaný tak neučinily. Krajské soudy mají při postupu podle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím nejen postavení orgánu kasačního, nýbrž i postavení orgánu nalézajícího hmotné právo. Je tedy na nich, aby ověřily, zda existují důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li takové důvody, je povinen nařídít povinnému subjektu požadované informace poskytnout (srov. bod [122] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012–62, č. 3155/2015 Sb. NSS). Úkolem soudu samozřejmě není, aby aktivně vyhledával důvody pro odmítnutí žádosti či nahrazoval důvody rozhodnutí o odmítnutí žádosti, jestliže důvody uvedené v rozhodnutí povinné osoby neobstojí (viz bod [21] rozsudku NSS ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010–65). Pokud však soud postupuje dle § 16 odst. 6 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím, musí zvážit, zda *prima facie* není dán některý z dalších důvodů pro odmítnutí žádosti. Pokud by tomu tak bylo, nemohl by zrušit obě správní rozhodnutí a nařídít povinné osobě poskytnout informaci žadateli (tj. postupovat dle § 16 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím), nýbrž by mohl toliko rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, event. odst. 3 s. ř. s.), v němž by povinná osoba zpravidla žádost opětovně odmítla, tentokrát však ze správního důvodu.
16. Soud se tak v souladu s výše uvedeným zabýval otázkou, zda existuje jiný důvod, pro který měla být žalobcem požadovaná informace odmítnuta.
17. Soud předně shrne vývoj judikatury v problematice poskytování informací o rozhodovací činnosti soudů. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 26. 10. 2021, č. j. 31 A 127/2020–28, uvedl, že *„rozhodovací činností se tedy myslí celý postup soudu vedoucí k rozhodnutí, a je třeba do ní zařadit také evidenci již vytvořené judikatury.“* K tomu rovněž uvedl, že *„poskytnutí směrnice o evidenci judikatury by nenaplňovalo účel sledovaný zákonem o svobodném přístupu k informacím, tedy umožnění kontroly veřejné moci. Otázka, jak Nejvyšší správní soud eviduje judikaturu správních soudů a jakou formou tak činí, je čistě vnitřní záležitostí Nejvyššího správního soudu. Žalobci nepřísluší skrze zákon o svobodném přístupu k informacím kontrolovat způsob evidování judikatury, která navíc slouží výlučně vnitřní potřebě správních soudů při jejich rozhodovací činnosti.“* Tentýž soud konstatoval v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 30 A 51/2019–48, že *„pouze konečný výstup zohledňující veškeré zjištěné poznatky, argumenty, výsledky debat a osobní zkušenosti soudce zachycený v konečném rozhodnutí je veřejně dostupný a je možné jej podrobit veřejné kontrole a kritice.“* Dále Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 17. 12. 2020, č. j. 62 A 74/2019–31, uvedl, že *„omezení poskytování informací ve vztahu k rozhodovací činnosti soudů pouze na rozsudky (co by výstupu jejich rozhodovací činnosti) je odůvodněno zájmem na důvěře účastníků a veřejnosti v efektivnost*

a spravedlnost soudního řízení a jeho výsledku, stejně jako zájmem na ochraně nezávislosti a nestrannosti soudu.“ Městský soud v rozsudku ze dne 26. 11. 2020, č. j. 11 A 114/2019-28, odkázal na § 5 odst. 3 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. j. 13/2008-SOSV-SP ze dne 24.7.2009, ze které „jednoznačně vyplývá, že pojem ‚rozhodovací činnost soudů‘ zahrnuje nejen vlastní rozhodování soudů, ale také jejich postup v soudním řízení, jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a úkony účastníků učiněné vůči soudu a ostatním účastníkům řízení v rámci projednávání sporů a jiných právních věcí“. Podstatné dle městského soudu je, že instrukce také uvádí, že se poskytují veškeré informace obsažené v rozhodnutích soudů, pokud jejich poskytování není vyloučeno z jiných důvodů. Z výše uvedeného nelze dovodit závěr, který učinil žalovaný, a to, že se výluke dle ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona vztahuje na všechny listiny, které jako přílohu ke svému podání předloží účastník v probíhajícím soudním řízení. Dle soudu je nutné vždy individuálně posoudit charakter požadované informace.“ V rozsudku soud dále dovodil, že „požadované informace se netýkají soudního řízení, když naopak z podané žádosti vyplývá, že žadatel požaduje informace týkající se výlučně správního řízení a v něm vydaného kolaudačního rozhodnutí. Ze skutečnosti, že bylo kolaudační rozhodnutí předloženo k soudnímu řízení nelze dovodit, že se tímto úkonem stane součástí ‚rozhodovací činnosti soudů‘“. Tentýž soud v rozsudku ze dne 23. 6. 2022, č. j. 11 A 177/2019-169, uvedl, že považuje za „zásadní rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2012, č. j. 6 Ca 114/2009–52, který se zabýval právní otázkou, zda se ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) vztahuje i na jiné povinné subjekty než na soudy. Městský soud v Praze dospěl v tomto rozhodnutí k závěru, že je výjimka podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona vymezena povahou informace, resp. jejím obsahem, a nikoliv typem subjektu, který jimi disponuje. Městský soud v Praze posuzoval otázku, zda procesní podání účastníků (povinných subjektů) lze podřadit pod pojem ‚rozhodovací činnost soudů‘“. Městský soud zde uvedl, že vzhledem ke koncentrační povaze prejudiciální fáze řízení „vzájemná procesní podání účastníků řízení spadají pod pojem ‚rozhodovací činnost soudů‘“ podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Lze tedy uzavřít, že výjimka uvedená v § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona se vztahuje i na jiné subjekty než soudy.“ V tehdy posuzovaném případě žalobce „nepožadoval po osobě zúčastněné na řízení [povinném subjektu, pozn. soudu] např. její podání vůči soudům či jiným účastníkům v nejrůznějších soudních řízeních. Žalobce požadoval informace o smlouvách uzavřených mezi osobou zúčastněnou na řízení a jeho funkcionářem.“ Kasační stížnost následně podaná proti tomuto rozsudku byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta rozsudkem ze dne 23. 3. 2023, č. j. 4 As 213/2022-49.

18. Pokud jde o informace o rozhodovací činnosti soudů, dle komentářové literatury platí, že se neposkytují informace související s rozhodováním soudů, s postupem soudů a jejich úkony směřujícími ke zjištění skutkového stavu věci a s úkony účastníků učiněnými vůči soudu a ostatním účastníkům řízení. Rovněž je odkazováno na rozsudek městského soudu sp. zn. 6 Ca 114/2009, kde se soud zabýval, jak již bylo uvedeno výše, tím, zda se výjimka z poskytování informací stanovená v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) vztahuje i na jiné povinné osoby než soudy a dospěl k tomu, že ano. „Komentovaná výjimka je totiž, obdobně jako jiné výjimky obsažené v zákoně o svobodném přístupu k informacím, vymezena povahou informace, resp. jejím obsahem, nikoli typem subjektu, který jimi disponuje. Nic z dikce ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) nenasvědčuje tomu, že by se této výjimky mohly dovolávat pouze vybrané povinné subjekty.“ (TUHÁČEK, Miloš a Jitka JELÍNKOVÁ. § 11 Další omezení práva na informace. In: JELÍNKOVÁ, Jitka a Miloš TUHÁČEK. Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer.)

19. Jak soud uvedl výše, judikatura již podala výklad pojmu „rozhodovací činnost soudů“, který je stěžejní pro výklad ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, nicméně tento výklad nezahrnuje informace požadované v nyní posuzované věci žalobcem po žalovaném, tedy kasační stížnost. Soud konstatuje, že výjimka podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je vymezena povahou a obsahem informace, nikoliv typem subjektu, který jimi disponuje. Bylo by obcházením zákona dospět k výkladu, že adresátem tohoto ustanovení jsou pouze soudy, neboť smyslem ustanovení je ochrana rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků. Přistoupil-li by soud k výkladu, který zastává žalobce, že nepožadoval informace po soudu, ale po správním orgánu, byl by institut § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím téměř vyprázdněn, jelikož by dopadal pouze na informace, jež by vytvořil právě soud. V takovém případě by totiž veškeré jiné informace mohl žadatel požadovat po účastnících daného řízení, byli-li by sami povinnými subjekty, což u žalovaného ve správním soudnictví je vždy. Žalovanému soud zároveň přeposílá veškerá vyjádření protistrany, proto by žadatel měl i přístup k informacím, které adresoval nepovinný subjekt soudu. Takový výklad byl již v judikatuře Ústavního soudu odmítnut. V usnesení ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. II. ÚS 2211/99, Ústavní soud posuzoval žádost žadatele o poskytnutí zprávy konkursní podstaty ze soudního spisu a uvedl, že je „*nutno odlišit (obecné) právo na informace a právo účastníků řízení na nahlížení do spisu. Je nepochybné, že i osoby, jež nejsou účastníkem řízení, mají právo na informaci o výsledku sporu, byť i ve formě nepravomocného rozsudku, nemají však právo být informováni o všech aspektech soudního řízení (nehledě na to, zda probíhajícího nebo skončeného), neboť toto právo svědčí pouze účastníkům daného řízení. V kontextu dané věci je proto třeba uzavřít, že závěrům Nejvyššího správního soudu, z nichž vyplývá, že stěžovateli právo na poskytnutí zprávy správce konkursní podstaty nesvědčí, neboť toto právo je možno podřadit pouze pod právo účastníka řízení na nahlížení do spisu, nikoliv však pod právo kterékoliv osoby na informace dle zákona č. 106/1999 Sb., nelze z ústavněprávního hlediska nic vytknout.*“ Městský soud není toho názoru, že každá informace, jež je poskytnuta soudu, se stává chráněnou podle citovaného ustanovení. Jak již městský soud dovodil výše v rozsudku č. j. 11 A 177/2019-169, smlouva uzavřená mezi povinným subjektem a jeho funkcionářem se netýká rozhodovací činnosti soudů, i když byla soudu poskytnuta k důkazu. Dle městského soudu je tak nutné posuzovat důvod, pro který byla informace vytvořena. Byla-li informace vytvořena za účelem soudního řízení, bude zpravidla chráněna § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Dostala-li se sice do dispozice soudu, avšak nebyla za tímto účelem vytvořena, pak by měla být poskytnuta (nevztahují-li se na ní jiné důvody pro její odmítnutí), protože její neposkytnutí nesleduje ochranu rozhodovací činnosti soudů. Žalobce v nyní posuzované věci požadoval po osobě zúčastněné na řízení její podání učiněné vůči soudu, konkrétně kasační stížnost. Tato informace tak naprosto zjevně byla vytvořena právě a jen za účelem soudního řízení a z výše uvedených důvodů je tak chráněna dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.
20. Městský soud tak dospěl k závěru, že *prima facie* existuje důvod, pro který měla být žalobcem požadovaná informace odmítnuta, a to dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Jedná se tak o stejné ustanovení, o které své odmítnutí opřel i žalovaný, nicméně žalovaný toto ustanovení aplikoval zcela nesprávně, jak již bylo uvedeno výše v bodě [12] tohoto rozsudku.
21. Soud k judikatuře namítané žalobcem doplňuje, že Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 10 As 115/2020, uvedl, že „*rozhodovací činností soudů se jistě nerozumí rozhodovací činnost kohokoliv, ale právě jen soudů. Soustavu českých soudů tvoří Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud,*

vrchní, krajské a okresní soudy (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Soudem je jistě též Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Jiné české orgány veřejné moci, ať již orgány správní či nezávislé orgány typu Nejvyššího kontrolního úřadu, České národní banky apod., soudem nejsou.“ Daný případ se však týkal posouzení, zda citované ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím dopadá na rozhodovací činnost finančního arbitra a Nejvyšší správní soud zde dospěl k názoru, že nikoli. Žalobkyně se v daném případě domáhala poskytnutí zaslání kopií protokolů žalovaného o ústních jednáních s Českou pojišťovnou a. s. Žádost žalovaný odmítl podle § 15 odst. 1 a § 11 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Ve prospěch argumentace stěžovatelky svědčil dle názoru Nejvyššího správního soudu již prostý jazykový výklad tohoto ustanovení. Městský soud však upozorňuje, že na rozdíl od tohoto judikátu nejsou v nyní posuzované věci předmětem informace týkající se správního řízení, příp. určení, zda žalovaný tvoří soustavu soudů České republiky, ale zda kasační stížnost představuje v daném případě informaci o rozhodovací činnosti soudů. Žalobce dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 50/2008, jmenovitě na pasáž, která nebyla nálezem Ústavního soudu ze dne 5. 5. 2010, sp. zn. I. ÚS 1885/09 (N 103/57 SbNU 335), zrušena, dle které za rozhodovací činnost soudů je třeba považovat nejen postup soudů v řízení a jejich úkony směřující ke zjištění skutkového stavu věci a k jeho právnímu posouzení, ale i vlastní rozhodování soudů, resp. rozhodnutí ve věci samé. Uvedené ovšem dle názoru městského soudu nepodporuje tvrzení žalobce. Nález Ústavního soudu se týkal zejména konstatování, že odepření poskytnutí nepravomocného rozsudku se zřetelem na ochranu nezávislosti a nestrannosti soudní moci má být spíše výjimkou než pravidlem. Odkazovaný rozsudek kasačního soudu se však nezabýval vymezením pojmu rozhodovací činnost soudu, ostatně i sám žalobce jej interpretuje tak, že z informační povinnosti je vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci, s výjimkou konečného rozhodnutí. Tento závěr však nepodává interpretaci kasačního (potažmo Ústavního) soudu, zda, případně za jakých podmínek, podání účastníků v rámci soudního řízení do této rozhodovací činnosti soudů patří. Nad rámec uvedeného soud doplňuje, že dané řízení se týkalo problematiky pravomocných a nepravomocných rozsudků, tím spíše se nejedná o přílehlavý případ ve vztahu k nyní posuzované věci. Uvedené platí rovněž pro žalobcem zmiňovaný odkaz na nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10 (N 68/56 SbNU 761; 123/2010 Sb), kterým Ústavní soud zrušil tehdejší znění § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím ve slovu „pravomocných“, a tím tak umožnil poskytování i nepravomocných rozsudků soudů. Ústavní soud se sice vyslovil ke smyslu daného ustanovení, avšak nijak se nevyjadřoval konkrétně k podáním účastníků v soudním řízení.

22. Soud pro úplnost uvádí, že žalobce formálně brojil i proti důvodům odmítnutí podpisu pověřené osoby správního rozhodnutí, když v žalobě uvedl požadavek poskytnutí žádaných informací, nicméně v tomto směru žalobu nedoplnil žádným odůvodněním. Z tohoto důvodu se soud touto skutečností nezabýval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
24. V souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení správní orgán vázán názorem vysloveným v tomto rozsudku. V dalším řízení správní orgány opětovně odmítnou poskytnout

požadovanou kasační stížnost podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, avšak tentokrát již ze správného důvodu, kterým je ochrana rozhodovací činnosti soudu (viz zejména bod [19] tohoto rozsudku), a nikoliv ochrana procesní strategie osoby zúčastněné na řízení.

25. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšnému žalobci soud přiznal právo na náhradu nákladů spočívajících v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč.
26. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil plnění žádné povinnosti, proto dle § 60 odst. 5 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20.02.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.